

ČINNOST BRNĚNSKÉ POBOČKY LITERÁRNĚVĚDNĚ
SPOLEČNOSTI PŘI ČSAV V LETECH 1965 A 1966

V roce 1965 se konaly tyto přednášky:

Prof. dr. Artur Závodský, DrSc., Dramatismus a divadelní postupy v Bezručově díle (26. února); doc. dr. Vladimír Štěpánek, CSc., K otázce podstaty a rozvoje literárních druhů, tj. k Dněprovově tezi o vzniku nového druhu poezie (5. března); prof. dr. Josef Hrabák, DrSc., Výsledky bádání v oboru starší české literatury v letech 1945–1965 (9. dubna); dr. Vlasta Fialová, CSc., Skutečná podoba Jana Blahoslava (14. května); prof. dr. László Sziklay (z university v Szegedu), Působení Jana Kollára v Pešti (11. června); prof. dr. Stefan Zólkiewski (z university ve Varšavě), Z badatelských problémů dnešní polské literární vědy (2. října); prof. dr. Josef Hrabák, DrSc., Husův význam pro literární umění (5. listopadu); Jaroslav Nováček, Karel starší ze Žerotína ve světle nové doby (10. prosince). Květnovou a prosincovou přednášku uspořádala v rámci pobočky odborná skupina pro studium bratrských tisků a památek.

Činnost pobočky v roce 1966 zahájil 21. ledna doc. dr. Dušan Jeřábek, CSc., přednáškou Česká literatura bachovského období a počátky básnické tvorby Jana Nerudy. — Následovala závažná akce odborné skupiny pro studium dramatu a divadla, která na 17. února připravila setkání se dvěma rakouskými divadelními odborníky: prof. dr. Heinz Kindermann (ředitel Institutu für Theaterwissenschaft na vídeňské universitě a redaktor časopisu Maske und Kothurn) přednášel o vývoji a úkolech divadelní vědy a prof. dr. Margret Dietrichová (profesorka téhož institutu) promluvila o vlivech Dalekého východu na evropské divadlo. — 18. února konala pobočka vědecké zasedání s přednáškou prof. dr. Karla Horálka Víceznačné typy verše. — 17. března zorganizovala odborná skupina pro studium dramatu a divadla podnětné divadelněvědné odpoledne s přednáškou dr. Josefa Trágra Osobnost Jiřího Frejky. — 18. března měl Jiří Opelík, CSc., přednášku s názvem Obyčejný život čili Deukalion (jiné čtení románu Karla Čapka). — 22. dubna přednášel Viktor Kudělka, CSc., o studiu dějin slovnické literatury v Jugoslávii.

U příležitosti výstavy aluminovaných rukopisů uspořádala brněnská pobočka LVS spolu s literárním oddělením Moravského muzea v Brně v měsících květnu a červnu cyklus přednášek, který ve veřejnosti vzbudil velký ohlas. V tomto cyklu přednášeli: prof. dr. Josef Hrabák, DrSc., Živé hodnoty naší starší literatury (6. 5.); Zdeňka Tichá, CSc., Sklady Neuberského sborníku (13. 5.); dr. Zoroslava Drobná, Pohled do vývoje českého a moravského knižního malířství ve středověku (20. 5.); Ladislav Kolařík, Restaurování vzácných rukopisů a starých knih (25. 5.); dr. Libuše Urbánková, Moravské zemské desky (27. 5.); doc. dr. Jaroslav Dřímál, Knihy brněnského městského práva (3. 6.); doc. dr. Milan Kopecký, CSc., O vztazích mezi rukopisnou a tištěnou literaturou (10. 6.); dr. Vladislav Dokoupil, Poklady klášterních knihoven na Moravě (17. 6.); dr. Josef Tichý, CSc., Rukopisy ve sbírkách Národního muzea v Praze (24. 6.).

Ve dnech 18.–20. října konala LVS spolu s filosofickou fakultou UJEP v Brně II. konferenci o teorii verše. Bylo na ní proslouveno 21 přednášek našich i zahraničních badatelů a množství diskusních příspěvků. Versologická problematika byla rozdělena do několika tematických oblastí. První oblast se týkala sémantiky verše; zde přednášeli: Jurij Lotman (Tartu), Typologie chudožestvennych textov; Svetozar Petrović (Zagreb), Metametrical Function of the Verse Forms; Pavel Trost (Praha), K vlastnostem dlouhých veršů; Karel Hausenblas (Praha), Sémantické kontexty; Mária Ivanová-Šalíngová (Bratislava), K sémantické struktuře básně; Josef Hrabák (Brno), Příznakové jazykové formy a verš. Druhá tematická oblast byla věnována matematickému rozboru verše; sem byly zařazeny přednášky: Helmut Lüdtke (Freiburg in Br.), Berechnung der metrischen Redundanz; Miroslav Červenka — Květa Sgallová (Praha), K pravděpodobnostnímu modelu českého verše; Jiří Levý (Brno), Generování veršů jako problém prozodický. Třetí oblast byla zaměřena na srovnávací versologii; zde přednášeli tito zahraniční odborníci: Maria Renata Mayenowa (Warszawa), Wiersz i struktura fonologiczna wypowiedzi; Lucylla Pszczołowska (Warszawa), Językowe podłoże podzielnosci wzorca wierszowego; Harald Raab (Rostock), Die Funktion des Versrhythmus bei der adäquaten Übersetzung vom Russischen ins Deutsche. V sekci jednající o českém a slovenském verši pronesli přednášky: Milan Jelínek (Brno), Uvolňování syntaktické konkurence v moderním českém verši; Viliam Turčány (Bratislava), Veršové typy a ich zánrové využitie v štúrovskej poézii; František Svejkovský (Praha), Prozodické problémy staročeského verše ve světle hudební složky písní doby předhusitské a husitské; Hana Jechová (Olomouc), Verš a věta v lyrice a epice májovců. V sekci soustředěné na cizí veršové systémy přednášela Zdzisława Kocyńska (Warszawa) na téma Trzynastozgłoskowiec i oktawa —

konkurencyjne miary epickie w Polsce na początku XIX wieku. Konečně k otázkám struktury verše se vztahovaly přednášky: Karel Horálek (Praha), Verš a syntax; Viktor Kochol (Bratislava), Metrum a syntax; Zora Válková (Bratislava), Rytmus ako štrukturálny základ verša; Miloš Hölzel (Praha), Recitace verše.

Činnost brněnské pobočky Literárněvědné společnosti byla v roce 1966 zakončena 9. prosince výroční členskou schůzí, na které doc. dr. Alois Gregor proslavil přednášku Studijní léta Karla Čapka a tvorba tohoto období. Při této schůzi byl zvolen výbor pobočky na další funkční období ve složení: Josef Hrabák (předseda), Dušan Jeřábek (místopředseda), Milan Kopecký (vědecký tajemník), Artur Závodský (vedoucí odborné skupiny pro studium dramatu a divadla), Vlasta Fialová (vedoucí odborné skupiny pro studium bratrských tisků) a Milan Suchomel (pokladník).

V mezích svých možností hodná brněnská pobočka LVS vydávat pozoruhodné přednášky a studijní materiály tiskem. Prvním krokem k realizaci tohoto záměru bude sborník přednášek proslavených na výstavě iluminovaných rukopisů. Kromě toho vyjde ve Spisech filosofické fakulty UJEP sborník přednášek z II. versologické konference.

Milan Kopecký